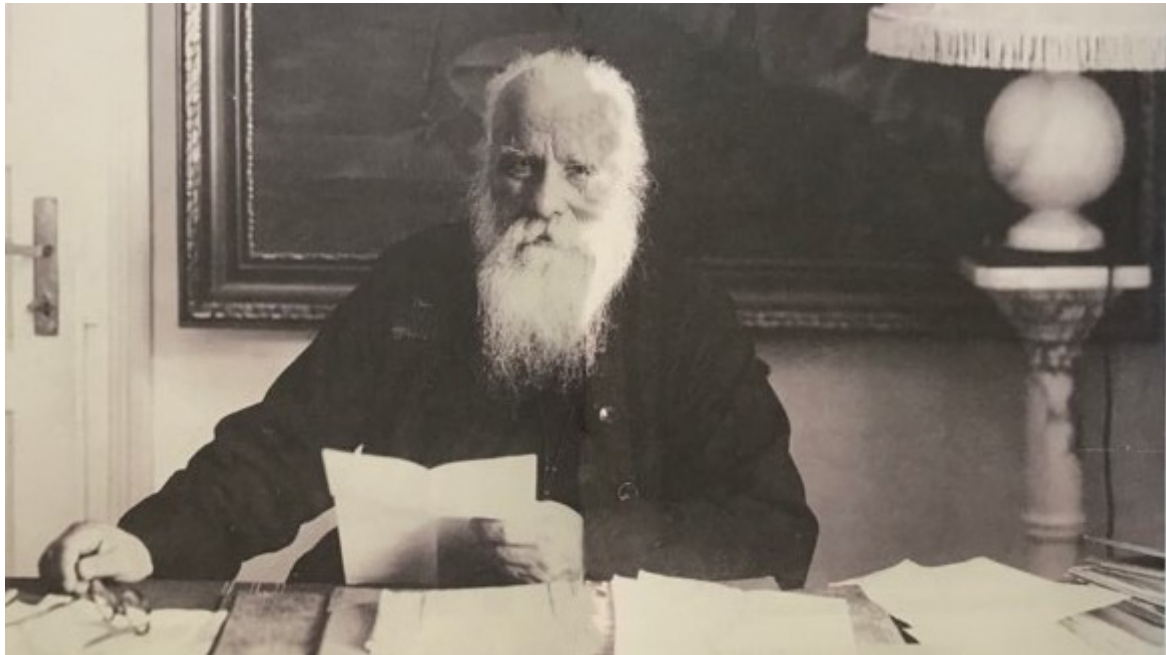

Profilul unui traducător de Biblie: Patriarhul Nicodim Munteanu

Patriarhului Nicodim Munteanu îi aparține aproape toată traducerea Bibliei apărute în 1944, dar și alte zeci de traduceri și lucrări teologice proprii.

Patriarhul Nicodim a tradus în română după textul grecesc al Septuagintei 51 de cărți ale Sfintei Scripturi (24 din Vechiul Testament, iar Noul Testament în întregime). De asemenea, a publicat Noul Testament în cinci ediții, dar și Psaltirea (patru ediții), traduse de el.

Al doilea patriarh al României a făcut numeroase traduceri și din literatura teologică rusă. A realizat lucrări proprii, inspirate din Sfânta Scriptură și alte scrieri legate de pastorația timpului, fie volume mari, fie broșuri simple, pe înțelesul tuturor.

„Această combinație între textul Sfintei Scripturi și contextul social, pastoral a arătat că Patriarhul Nicodim era un teolog realist și un păstor care aducea în actualitate cuvântul vieții, cuvântul mântuitor, cuvântul care ne unește cu Dumnezeu-Cuvântul și cu întreaga Sfântă Treime”, remarcă Patriarhul Daniel.

Scriitorul Cezar Petrescu îl încadrează pe Părintele Patriarh Nicodim „în datina vlădicilor cărturari de odinioară” și spune că era „slujitor al slovelor, iar nu numai al altarului”.

Scriitorul își amintea într-un text omagial anii în care la „Mănăstirea Neamț, ferită de toate frământările sterpe ale veacului, cu osârdia vechilor schimnici, Patriarhul Nicodim trudea la cărțile și la tălmăcirile sale”.

Lumina de la chilia monahului cărturar

Cezar Petrescu realizează astfel un profil al Patriarhului Nicodim din perspectiva unui om de cultură.

„Nu știu și nu cred să fi avut pe atunci vreun rost în ierarhia administrativă a Bisericii noastre. Era numai o figură singuratică, retrasă din lume, ca o muștrare tăcută a deșertăciunilor noastre și ale vremii”, evoca scriitorul contemporan cu al doilea patriarh al României.

„Până noaptea târziu lumina de la chilia sa de lucru lucea ca o stea călăuzitoare și caldă în beznă. Călugări, vilegiaturiști, excursioniști, toți se linișteau după ce sunau clopotele de vecernie. Lumina de la chilia monahului cărturar veghea până la al doilea cântat al cocoșilor”, nota Cezar Petrescu.

Scriitorul consideră că „din acea migală de slujitor al slovelor, iar nu numai al altarului, s-au adunat filă cu filă peste o sută de cărți, tălmăcirii și scrieri originale, care legau firul cu începuturile cărturărești ale fostului student de la Academia Teologică a Kievului”.

El amintea de traducerea Bibliei, dar și de „acea neprețuită traducere a Istoriei Biblice, după textul profesorului rus Lopuhin, operă imensă, covârșitoare, în șase volume a câte 700 pagini fiecare, destul pentru a umple viața de muncă”.

Sugerând greutățile prin care a trecut Patriarhul Nicodim în perioade cu tensiuni politice și sociale, Cezar Petrescu scria în 1945 că peste ani „s-au năruit cetăți, imperii, temple, s-au întors în pulbere trufii”, dar „osârdia cărturarului a rămas aceeași”.

„S-ar afla oare o mai întăritoare pildă de statornicie? Și oare un scriitor al slovelor profane ar putea aduce un alt mai pios omagiu unui cărturar care și-a închinat viața răspândind și luminând învățătura lui Hristos?” își încheie retoric Cezar Petrescu textul semnat în volumul omagial „† Nicodim (1865-1945)” apărut la Tipografia Cărților Bisericești în 1945.

Patriarhul Nicodim a fost Doctor honoris causa al Facultății de Teologie din Cernăuți și membru de onoare al Academiei Române.

Patriarhia Română a dedicat anul 2019 comemorării Patriarhilor Iustin, Nicodim și a traducătorilor de cărți bisericești.

basilica.ro